

**Prof.Pratima M.Chhaniyara
(H.O.D.)**

Department of Home science

HOME SCIENCE

B.A. SEMESTER-4

CORE-212

SUBJECT-WOMEN EMPOWERMENT

વ्यक्तित्व विकास

▶ વ્યાખ્યા - શ્રી જે. બી વોટસન “આપણું વ્યક્તિત્વ આપણે શું (વારસાગત અને શારીરિક ભાબતો) લઈને જન્મ્યા હતા અને જીવન દરમ્યાન કેવી પ્રવૃત્તિ કરીએ છીએ તેમાથી ઉદ્ઘાત છે”

એક વ્યક્તિની રીતભાત બીજા ઉપર જે અસર કરે છે તેને વ્યક્તિત્વ કહેવાય.

વ्यक्तित्व विकासने અસરકર્તાની પરિબળો

- ▶ ૧-કાર્યક્ષેત્રની મર્યાદા
- ▶ ૨-વ्यક्तિના આંતરિક ગુણો
- ▶ ૩-શિક્ષણની અસર
- ▶ ૪-વિનોદવૃત્તિ
- ▶ ૫-દુઃખ/તંકલીફનો સામનો કરવો
- ▶ ૬-લગુતા/ગુરુતા ગ્રંથીનો સામનો કરવો
- ▶ ૭-સર્જનાત્મકતા
- ▶ ૮-ડર
- ▶ ૯-અંધશ્રદ્ધા
- ▶ ૧૦-શરીરનો બાંધો અને તંદુરસ્તી
- ▶ ૧૧-વારસો અને વાતાવરણ
- ▶ ૧૨-વ्यક्तિનો દેખાવ અને બુધ્ધી

સમતોલ વ્યક્તિત્વ વિકાસની ચાવીઓ

- ▶ ૧-વ્યક્તિએ સબંધો નું મુલ્ય સમજવું
- ▶ ૨-જીવનની અનુકૂળ/પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિમાં
અનુકૂળન સાધવું
- ▶ ૩-સહાનુભૂતિનું વલણ રાખવું
- ▶ ૪-કાયોનું આયોજન, સમયનું પ્લાનીગા
- ▶ ૫-નકારાત્મક પરીસ્થીતી જેવીકે મૃત્યુ, ધૂટાછેડા
- ▶ ૬-શોખ વિકસાવવા
- ▶ ૭-ખોટા માર્ગો ન અપનાવવા
- ▶ ૮-સાચા રસ્તે કારકિદી ઘડવી
- ▶ ૯-આર્થિક સ્વતંત્રતા કેળવવી
- ▶ ૧૦-હકારાત્મક વલણો કેળવવા

વ्यक्तित्व निखार અને શિષ્ટાચાર

- ▶ વ્યક્તિત્વ નિખારનો અર્થ શારીરિક તથા માનસીક સુંદરતા

વ્યક્તિગત શારીરિક સજ્જતાના પાસાઓ

- ૧-શારીરિક વ્યાયામ
- ૨-એરોબીક્સ
- ૩-યોગ
- ૪-સાત્વિક ખોરાક
- ૫-સોંદર્ય ની સંભાળ

શરીરિક વ્યાયામ

ચેહરાનો , આંખોનો, ગરદન, ખમા, હાથ, પેટ
છાતી, નિતંબનો વ્યાયામ.

વ્યાયામના ફાયદા

1. લોહી પરિવહન ગતિશીલ બને
2. હડકાની મજબૂતાઈ વધે
3. શરીર ઘાટીલું બને
4. તાજગી, યાદશક્તિ વધે
5. ઊંઘ સારી આવે
6. ભૂખ સારી લાગે

એરોબિક્સ

- ▶ ઝડપથી, લયબદ્ધ, સંગીતના તાલે શરીરના અવયવોને કસરત મળે તેને એરોબિક્સ કહેવાય
- ▶ એરોબિક્સને ત્રણ વિભાગમા વહેચવામાં આવે છે
- ▶ ૧ વોર્મિંગ અપ કસરત
- ▶ ૨ એરોબિક્સ
- ▶ ૩ લાંબા લયબદ્ધ શ્વાસ લેવા

યોગ

- ▶ યોગ શબ્દ યુજ ધાતુ ઉપરથી આવ્યો છે. જેનો અર્થ જોડાણ થાય છે.
- ▶ આસનના પ્રકારો.
- ▶ ૧-ધ્યાન માટેના આસન
- ▶ ૨-ચતાં સુઈને કરવાના આસન
- ▶ ૩-ઉંધા સુઈને કરવાના આસન
- ▶ ૪-ઉભા રહીને કરવાના આસન
- ▶ ૫-બેસીને કરવાના આસન

સાત્ત્વિક ખોરાક

- ▶ તાજો, પચવામાં હલકો, ઓછા મસાલાવાળો, કુદરતી સ્વાદવાળા, બાફેલા કે શેકેલા ખોરાકને સાત્ત્વિક ખોરાક કહેવાય છે.
- આહારના સપ્તજ્ઞથનો સમાવેશ યોગ્ય આહાર આયોજન કરવું.

સૌદર્યની સંભાળ

- ▶ ચહેરાની સંભાળ - ત્વચાની સંભાળ
- ▶ વાળની સંભાળ
- ▶ ત્વચાના પ્રકાર---રુક્ષ ત્વચા, તેલી ત્વચા ,મિશ્ર ત્વચા, સામાન્ય ત્વચા
- ▶ વાળના પ્રકાર---૧ મોનોગેલાયિત -લીસ્સાં વાળ.
૨. કાઉસા-ભૂખરા વાળ
૩. નેગ્રોઇડ - હબસીલોકો જેવા